EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 9.8.2024
COM(2024) 999 final/2 -
DOWNGRADED ON 18.9.2024

2024/0207 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o priporočilih za ukrepe za odpravo resnih pomanjkljivosti, ugotovljenih leta 2024 med schengenskim ocenjevanjem pri uporabi nekaterih določb schengenskega pravnega reda v zvezi s temeljnimi pravicami v okviru upravljanja meja in vračanja na Madžarskem

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE PREDLOGA

• Razlogi za predlog in njegovi cilji

V skladu s členom 4(1)(b) Uredbe Sveta (EU) 2022/922[1] o vzpostavitvi in delovanju ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda, večletnim ocenjevalnim programom za obdobje 2020–2024[2] in letnim ocenjevalnim programom za leto 2024[3] je skupina strokovnjakov Komisije in držav članic ob podpori opazovalcev iz agencij in organov EU[4] izvedla redno schengensko ocenjevanje Madžarske. S tem ocenjevanjem je bilo preverjeno, kako Madžarska uporablja schengenski pravni red na področjih upravljanja meja, vračanja, vizumov, policijskega sodelovanja, obsežnih informacijskih sistemov (Schengenskega informacijskega sistema) in varstva podatkov. Pri ocenjevanju je bila pozornost namenjena tudi preverjanju spoštovanja temeljnih pravic pri uporabi schengenskega pravnega reda na Madžarskem.

Ob koncu dejavnosti ocenjevanja je bila Madžarska obveščena, da so bile v skladu s členom 2(10) Uredbe Sveta (EU) 2022/922 ugotovljene resne pomanjkljivosti pri uporabi nekaterih določb schengenskega pravnega reda, in sicer pomanjkanje dostopa do azilnih postopkov na Madžarskem ter nespoštovanje načela nevračanja in varovalnih ukrepov iz Direktive 2008/115/ES, kar vodi v prakso kolektivnih izgonov. Komisija je 9. avgusta 2024 v skladu s členom 22(2) in (3) Uredbe Sveta (EU) 2022/922 sprejela ocenjevalno poročilo[5], v katerem so navedene ugotovitve in ocene v zvezi z resnimi pomanjkljivostmi, ugotovljenimi med ocenjevanjem. Kot je določeno v smernicah za schengensko ocenjevanje za izvajanje Uredbe (EU) 2022/922[6], to ocenjevalno poročilo vključuje le tiste ugotovitve, na podlagi katerih so bile prepoznane resne pomanjkljivosti. Rezultat popolne ocene Madžarske, razen ugotovljenih resnih pomanjkljivosti, bo predstavljen v izčrpnem ocenjevalnem poročilu v skladu s členom 20 Uredbe (EU) 2022/922.

Ta predlog vsebuje priporočila za ukrepe za odpravo resnih pomanjkljivosti, ugotovljenih v poročilu, ki ga je Komisija sprejela 9. avgusta 2024.

• Skladnost z veljavnimi predpisi s področja zadevne politike

Ta priporočila so namenjena pravilnemu in učinkovitemu izvajanju obstoječih določb na zadevnem področju politike.

• Skladnost z drugimi politikami Unije

Ta priporočila niso povezana z drugimi ključnimi politikami Unije.

---

1 Uredba Sveta (EU) 2022/922 z dne 9. junija 2022 o vzpostavitvi in delovanju ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1053/2013 (UL L 160, 15.6.2022).

2 C(2019) 3692.

3 C(2023) 5300.

4 Frontex, Agencija EU za temeljne pravice, eu-LISA, Europol in Evropski nadzornik za varstvo podatkov.

5 C(2024) 9000.

6 C(2023) 6790 final, str. 41.

2. PRAVNA PODLAGA, SUBSIDIARNOST IN SORAZMERNOST

- **Pravna podlaga**

Člen 22(4) Uredbe Sveta (EU) 2022/922 z dne 9. junija 2022 o vzpostavitvi in delovanju ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1053/2013.

- **Subsidiarnost (za neizključno pristojnost)**

Člen 22(4) Uredbe Sveta (EU) 2022/922 izrecno določa, da Komisija Svetu predloži predlog za sprejetje priporočil za ukrepe za odpravo resnih pomanjkljivosti, ugotovljenih med dejavnostjo ocenjevanja. Zaradi krepitve medsebojnega zaupanja med državami članicami in zagotovitve boljšega usklajevanja na ravni Unije je potrebno ukrepanje na ravni Unije, da se zagotovi, da države članice pravilno in učinkovito uporabljajo vsa schengenska pravila.

- **Sorazmernost**

Člen 22(4) Uredbe Sveta (EU) 2022/922 odraža posebna pooblastila Sveta na področju medsebojnega ocenjevanja izvajanja politik Unije na območju svobode, varnosti in pravice. Glede na navedeno je ta predlog izvedbenega sklepa Sveta sorazmeren z zastavljenim ciljem.

3. REZULTATI NAKNADNIH OCEN, POSVETOVANJ Z DELEŽNIKI IN OCEN UČINKA

- **Naknadne ocene/preverjanja primernosti obstoječe zakonodaje**

Ni relevantno.

- **Posvetovanja z deležniki**

V skladu s členom 30(3) Uredbe Sveta (EU) 2022/922 in členom 8 Uredbe (EU) št. 182/2011 se ocenjevalno poročilo predloži v naknadno posvetovanje Schengenskemu odboru v 14 dneh po tem, ko Komisija sprejme ocenjevalno poročilo.

- **Zbiranje in uporaba strokovnih mnenj**

Ni relevantno.

- **Ocena učinka**

Ni relevantno.

- **Primernost in poenostavitev ureditve**

Ni relevantno.

- **Temeljne pravice**

Varstvo temeljnih pravic pri uporabi schengenskega pravnega reda se je med postopkom ocenjevanja upoštevalo.

4. PRORAČUNSKE POSLEDICE

Ni relevantno.

5. DRUGI ELEMENTI

Ni relevantno.

2024/0207 (NLE)

Predlog

IZVEDBENI SKLEP SVETA

o priporočilih za ukrepe za odpravo resnih pomanjkljivosti, ugotovljenih leta 2024 med schengenskim ocenjevanjem pri uporabi nekaterih določb schengenskega pravnega reda v zvezi s temeljnimi pravicami v okviru upravljanja meja in vračanja na Madžarskem

SVET EVROPSKE UNIJE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU) 2022/922 z dne 9. junija 2022 o vzpostavitvi in delovanju ocenjevalnega in spremljevalnega mehanizma za preverjanje uporabe schengenskega pravnega reda in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1053/2013[7] ter zlasti člena 22(4) Uredbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Schengensko območje brez nadzora na notranjih mejah je odvisno od uspešne in učinkovite uporabe schengenskega pravnega reda v državah članicah. Ta pravni red vključuje ukrepe na področju zunanjih meja, nadomestne ukrepe za odsotnost nadzora na notranjih mejah in trden okvir spremljanja, ki skupaj krepijo prosto gibanje in zagotavljajo visoko raven varnosti, pravice in varstva temeljnih pravic, vključno z varstvom osebnih podatkov.

(2) V skladu s členom 4(1)(b) Uredbe Sveta (EU) 2022/922 ter večletnim ocenjevalnim programom za obdobje 2020–2024[8] in letnim ocenjevalnim programom za leto 2024[9] je ocenjevalna skupina strokovnjakov Komisije in držav članic ob podpori opazovalcev iz agencij in organov EU[10] izvedla redno schengensko ocenjevanje Madžarske. S tem ocenjevanjem je bilo preverjeno, kako Madžarska uporablja schengenski pravni red na področjih upravljanja meja, vračanja, vizumov, policijskega sodelovanja, obsežnih informacijskih sistemov (Schengenskega informacijskega sistema) in varstva podatkov. Pri schengenskih ocenjevanjih je posebna pozornost namenjena tudi preverjanju spoštovanja temeljnih pravic pri uporabi schengenskega pravnega reda.

(3) Od zadnjega ocenjevanja leta 2019 se je operativno okolje na Madžarskem bistveno spremenilo zaradi spreminjajočih se migracijskih in varnostnih tveganj v regiji. Čeprav je migracijski pritisk na zahodnobalkanski poti še vedno velik, se je pritisk na madžarsko-srbski meji v zadnjih mesecih zmanjšal. Poleg tega je imela neizzvana in neupravičena vojna agresija Rusije proti Ukrajini obsežne posledice za Madžarsko in schengensko območje kot celoto, zaradi česar je potrebna večja pozornost glede

[7] UL L 160, 15.6.2022, str. 1.
[8] C(2019) 3692.
[9] C(2023) 5300.
[10] Frontex, Europol, eu-LISA, Agencija Evropske unije za temeljne pravice in Evropski nadzornik za varstvo podatkov.

evropskega integriranega upravljanja meja, da bi omejili varnostna tveganja in zaščitili celovitost schengenskega območja.

(4) Med schengenskim ocenjevanjem Madžarske leta 2024 so bile ugotovljene resne pomanjkljivosti pri uporabi nekaterih določb schengenskega pravnega reda v zvezi s temeljnimi pravicami v okviru upravljanja meja in vračanja. Svet je bil o tem obveščen 4. julija 2024. Osnutek poročila je bil madžarskim organom posredovan 11. julija 2024, njihove pripombe pa so bile prejete 19. julija 2024. Z Izvedbenim sklepom Komisije C(2024) 9000 je bilo 9. avgusta 2024 sprejeto poročilo, v katerem so ugotovljene te resne pomanjkljivosti.

(5) Določiti bi bilo treba priporočila za ukrepe, Madžarska pa bi jih morala nemudoma sprejeti, da bi odpravila ugotovljene resne pomanjkljivosti. Glede na naravo ugotovitev ter njihovo trajnost in potrebo po njihovi hitri odpravi imajo vsa priporočila enako prednostno raven.

(6) Madžarska bi morala v skladu s členom 22(6) Uredbe (EU) 2022/922 v enem mesecu od sprejetja tega sklepa pripraviti akcijski načrt za izvedbo vseh priporočil in odpravo resnih pomanjkljivosti, ugotovljenih v ocenjevalnem poročilu. Madžarska bi morala navedeni akcijski načrt predložiti Komisiji za pregled njegove ustreznosti in tudi Svetu. Madžarska bi morala Komisiji in Svetu poročati o izvajanju svojega akcijskega načrta vsaka dva meseca od datuma potrdila o prejemu pregleda akcijskega načrta in dokler Komisija ne meni, da so vsa priporočila v celoti izvedena.

(7) V skladu s členom 22(7) Uredbe (EU) 2022/922 bi morala skupina izvesti ponovni obisk, da se preveri napredek pri izvajanju priporočil, ki bi ga bilo treba organizirati najpozneje eno leto po datumu dejavnosti ocenjevanja.

(8) Ta priporočila ne posegajo v ukrepe, ki bi jih Madžarska morala sprejeti za izvršitev sodb Sodišča v zadevah C-808/18[11], C-823/21[12] in C-123/22[13], kar Komisija spremlja v skladu z uveljavljenimi postopki.

(9) Ta sklep bo poslan Evropskemu parlamentu in nacionalnim parlamentom držav članic –

PRIPOROČA:

Madžarska bi morala:

1. opustiti prakso odstranjevanja državljanov tretjih držav, ki so nezakonito vstopili na Madžarsko ali tam nezakonito prebivajo, vključno s tistimi, ki so izrazili namero, da bodo zaprosili za mednarodno zaščito, v skladu s členoma 3 in 4 Uredbe (EU) 2016/399[14] ter členom 4(4), členom 5, členom 6(1), členom 12(1) in členom 13 Direktive 2008/115/ES[15] v povezavi s členoma 18 in 47 Listine EU o temeljnih

[11] Sodba Sodišča z dne 17. decembra 2020 v zadevi C-808/18, Komisija/Madžarska, ECLI:EU:C:2020:1029.

[12] Sodba Sodišča z dne 22. junija 2023 v zadevi C-823/21, Komisija/Madžarska, ECLI:EU:C:2023:504.

[13] Sodba Sodišča z dne 13. junija 2024 v zadevi C-123/22, Komisija/Madžarska, ECLI:EU:C:2024:493.

[14] Uredba (EU) 2016/399 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. marca 2016 o Zakoniku Unije o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL L 77, 23.3.2016).

[15] Direktiva 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL L 348, 24.12.2008).

pravicah, da se državljanom tretjih držav, ki zaprosijo za mednarodno zaščito na njenem ozemlju, tudi na meji, zagotovi učinkovit dostop do mednarodne zaščite;

2. spremeniti nacionalno zakonodajo in upravno prakso, da se nacionalnim organom zagotovi zakonsko pooblastilo, da državljane tretjih držav, ki zaprosijo za mednarodno zaščito, napotijo na ustrezne organe na madžarskem ozemlju, da bi izpolnila obveznosti iz členov 3 in 4 zakonika o schengenskih mejah v povezavi s členom 18 Listine;

3. spremeniti nacionalno zakonodajo in upravno prakso za zagotovitev, da se državljanom tretjih držav, ki niso bili prijeti zaradi nezakonitega prehoda meje, vendar nezakonito prebivajo na madžarskem ozemlju in izpolnjujejo zahteve za izdajo odločbe o vrnitvi, zagotovi odločba o vrnitvi po individualni oceni, vključno z načelom nevračanja, v skladu s členom 5, členom 6(1), členom 12(1) in členom 13 Direktive 2008/115/ES v povezavi s členom 47 Listine;

4. sprejeti potrebne ukrepe za zagotovitev polnega spoštovanja načela nevračanja v zvezi z državljani tretjih držav, prijetimi na zunanji meji po nezakonitem prehodu, kot se zahteva s členom 4(4), točka (b), Direktive 2008/115/ES ter členoma 3 in 4 zakonika o schengenskih mejah v povezavi s členoma 19 in 47 Listine.

V Bruslju,

Za Svet
predsednik